

№ 7 (573) 17 лютого 2011 року

ПРОФСПІЛКОВІ

www.psv.org.ua

всукраїнська профспілкова щотижнева газета

ВІСТІ

ОСВІТА

АКАДЕМІЯ СОЦІАЛЬНОГО
ПРОСТОРУ

8

ЗАДНІЙ ХІД

ТІГІПКО ПЕРЕДУМАВ

ПОПРИ НЕЩОДАВНІ ЗАПЕВНЕННЯ ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄРА,
КАБМІН НЕ ВІДКЛИКАТИМЕ ПЕНСІЙНУ РЕФОРМУ

6

4 ОБЕРЕЖНО: ЗАПОЗИЧЕНА ПРАЦЯ

5 ЩО ВКЛАДЕМО? ПАРЛАМЕНТ ПОСЛУХАВ ПРО ДИТЯЧЕ ЗДОРОВ'Я

7 СВІТЛОВОДСЬКИЙ ТРИЛЕР ПОПРИ ТИСК, ПРОФКОМ ЗАПЕРЕЧИВ СКОРОЧЕННЯ

12 ЗА СПРАВЕДЛИВІСТЬ ВАРТО БОРОТИСЯ!

З'їзд

БУТИ СИЛЬНІШИМИ...

16 лютого відбувся VI з'їзд Профспілки працівників машинобудування та металообробки України, в роботі якого взяв участь заступник Голови Федерації профспілок України Григорій Осовий.

Зі звітною доповіддю про діяльність Центрального комітету профспілки у квітні 2006 – лютому 2011 років виступив голова ЦК профспілки працівників машинобудування та металообробки Анатолій Таранчук. Делегати з'їзду ухвалили зміни й доповнення до Статуту, затвердили Програму дій профспілки на наступні 5 років, окреслили основні напрями захисту законних прав і економічних інтере-

сів працівників машинобудівної галузі.

Відкритим голосуванням Анатолій Таранчук переобрано на посаду голови профспілки – голови Центрального комітету профспілки працівників машинобудування та металообробки України. Сформовано новий склад ЦК профспілки, Ревізійної та Мандатної комісії, обговорено членство профспілки в національних і міжнародних об'єднаннях профспілок, підтверджено повноваження делегатів на VI з'їзд ФПУ та членів Ради ФПУ.

ТЕТЯНА РУБАН,
«ПВ»

МОДЕРНІЗАЦІЯ

У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка навчається близько 20 тисяч студентів на 14 факультетах і в 5 інститутах

З "УНІВЕРСИТЕТАМИ" НЕ РОЗІБРАЛИСЯ

Відбулося засідання ради вищої школи ЦК профспілки працівників освіти і науки України, на якому розглядалися зміни до освітнього законодавства. У зібранні взяли участь голова профспілки освіти Герої Труханов, заступник міністра освіти і науки, молоді і спорту України Петро Куликов, керівник відділу Департаменту вищої освіти Сергій Бондаренко.

На обговорення освітан було винесено проект закону України «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту», лист Міносвіти від 6 січня 2011 р. «Щодо формування пропозицій обсягу прийому та випуску фахівців з вищою освітою на 2011

рік», типового положення про підрозділ вищого навчального закладу зі сприяння працевлаштуванню студентів і випускників.

У своїй доповіді голова ради вищої школи Володимир Цвях поінформував членів ради про основні зауваження та пропозиції членських організацій, подані до Закону «Про вищу освіту». Це оплата праці в сфері вищої школи, якісна складова освітнього процесу, збереження рівня доступності і безоплатності навчання.

Члени ради не погодилися зі зміною норми прийому студентів на навчання за держзамовленням – із 51 до 50% їх загальної кількості.

Доопрацювання потребують критерії визначення статусу вищих «універ-

ситет», «академія», «коледж», щодо чисельності науково-педагогічних працівників, які мають вчене звання, наукові ступені та здобутки. Також було обговорено мінімальне та максимальне навантаження педагогів, тривалість робочого часу.

З метою недопущення значного скорочення держзамовлення вирішено продовжити роботу з Міносвіти щодо забезпечення прав громадян на безоплатне здобуття вищої освіти.

З обговорених питань прийнято відповідну постанову, внесено зміни в склад ради вищої школи, обрано заступників голови та секретаря ради.

ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

Потребують узгодження норми ст. 57 щодо забезпечення зарахування до педагогічної роботи з погодинною оплатою праці в обсязі не менше 180 годин у навчальному році...

“ Профспілки не підтримують пенсійну реформу в запропонованому Урядом вигляді. Перед тим, як розглядати питання про підвищення пенсійного віку, треба значно підвищити рівень життя людей, відновити закриті підприємства і створити нові робочі місця. ”

ВАСИЛЬ ХАРА,
ГОЛОВА ФПУ

ДО УВАГИ!

БАНКРУТІВ УЗАГАЛЬНЮЮТЬ

За ініціативою Федерації профспілок України на виконання норм розділів 1 та 2 Генеральної угоди на 2010–2012 роки отримано позитивне рішення Державного департаменту з питань банкрутства стосовно проведення спільних робочих нарад для вирішення проблемних питань, що виникають під час проведення справ з банкрутства підприємств незалежно від їх організаційно-правового статусу та форм власності.

Фахівці департаменту апарату ФПУ з питань економічного захисту звертаються до керівників членських організацій з пропозицією сформувати перелік підприємств, які перебувають на різних стадіях банкрутства, і направити до ФПУ

для узагальнення. Це дозволить ініціювати включення їх у графік проведення Державним департаментом з питань банкрутства робочих нарад для розгляду питань захисту економічних прав працівників та відновлення платоспроможності підприємств, по яким прийняте рішення щодо провадження справи про банкрутство.

Інформацію про зазначені підприємства просимо надіслати електронною поштою департаменту апарату ФПУ з питань економічного захисту: ravlyuk@fpsu.org.ua, alexchunaev@fpsu.org.ua.

ДЕПАРТАМЕНТ АПАРАТУ ФПУ З ПИТАНЬ ЕКОНОМІЧНОГО ЗАХИСТУ

«КОСМІЧНІ» БОРГИ НА ХАРКІВСЬКОМУ ПРИЛАДОБУДІВНОМУ

Голова ФПУ Василь Хара звернувся до Першого віце-прем'єр-міністра України Андрія Клюєва з приводу погіршення ситуації щодо виплати зарплати на Харківському приладобудівному заводі ім. Т. Г. Шевченка. За даними ЦК профспілки «Космос» України, сума боргів із зарплати перед 1700 працівниками підприємства станом на 1 лютого 2011 становила 27 млн 400 тис. гривень!

Голова ФПУ висловив глибоке занепокоєння таким станом справ і наполягає на проведенні термінових заходів для вирішення проблеми. Федерація профспілок триматиме питання на контролі.

ОСВІТА – ДЛЯ БАГАТИХ?

Цього року Всесвітній банк (ВБ) планує прийняти нову освітню стратегію, орієнтовану на країни з низьким рівнем доходів. Її розробники пропонують широку децентралізацію навчальних закладів, скорочення державного фінансування освіти та широке залучення приватних інвестицій, у тому числі з міжнародних цільових фондів. Критики заявляють, що подібний підхід ВБ є неприйнятним, адже таким чином нівелюється право людини на освіту, проголошене Загальною декларацією прав людини (1948 р.) та Цілями розвитку тисячоліття ООН. У багатьох країнах початкова та середня освіта є загальнообов'язковою, а скорочення її державного фінансування перекладає тягар оплати за навчання на плечі родин, що за умов соціально-економічної кризи може

привести до скорочення кількості учнів, послаблення соціального захисту дітей, збільшення обсягів дитячої праці, а в менш розвинених країнах і до зростання дитячої злочинності. Право людини на освіту є одним з базових. Воно гарантує всебічний та гармонійний розвиток людини, її соціалізацію, а також закладає основи для реалізації усіх інших прав людини – на гідну працю, гідне оточення, чисту питну воду та безпечне середовище. Профспілкам необхідно вимагати, щоб нова стратегія була переглянута на відповідність її правам людини, адже якісна освіта сьогоденних школярів – запорука гідного життя в майбутньому.

ДЕПАРТАМЕНТ МІЖНАРОДНОЇ РОБОТИ АПАРАТУ ФПУ

ОФІЦІЙНО

УРЯД ПРОВОКУЄ ПРОТЕСТНІ ДІЇ

Спільний представницький орган (СПО) профспілок звернувся до віце-прем'єра України Сергія Тігіпка з приводу грубого порушення Генеральною угодою на 2010–2012 роки в частині оплати праці працівників бюджетної сфери на основі Єдиної тарифної сітки, а також невикористання зволікання з проведення консультації зі стороною профспілок щодо поетапного підвищення до кінця 2011 року посадового окладу (тарифної ставки) працівника першого тарифного розряду ЄТС.

ПРО ГРУБЕ ПОРУШЕННЯ КАБМІНОМ ДОМОВЛЕНОСТЕЙ ЗА ГЕНУГОДОЮ ЩОДО ОПЛАТИ ПРАЦІ БЮДЖЕТНИКІВ

Віце-прем'єр-міністру України –
міністру соціальної політики України
Тігіпку С. Л.

Шановний Сергію Леонідовичу!

Спільний представницький орган профспілок звертається до Вас із приводу грубого порушення домовленостей за Генеральною угодою на 2010–2012 роки в частині оплати праці працівників бюджетної сфери на основі Єдиної тарифної сітки, а також невикористання зволікання з виконанням Вашого доручення від 21.01.2011 щодо проведення консультації зі стороною профспілок із поетапного підвищення до кінця 2011 року посадового окладу (тарифної ставки) працівника першого тарифного розряду ЄТС. Домовленості в цій частині за Генеральною угодою було досягнуто сторонами в результаті досить складних переговорів як компроміс та певна поступка профспілок. Проте констатуємо той факт, що ці домовленості, їх принципи і процедура реалізації порушуються.

Позицію, яку зайняло Міністерство праці та соціальної політики при напружованні пропозицій щодо встановлення з 01.04.2011 розміру базового окладу (ставки) працівника першого тарифного розряду ЄТС (625 грн) для обрахунку окладів (ставок) працівників бюджетної сфери при законодавчо встановленому розмірі мінімальної заробітної плати 960 грн, вважаємо провокаційною. Вона не відповідає домовленостям за Генеральною угодою щодо зменшення грошового розриву між базовим окладом (ставкою) ЄТС і мінімальною заробітною платою. Збільшення такого грошового розриву вже допущено Урядом з

01.01.2011, на що ми звертали увагу під час розгляду цього питання на засіданні Кабміну. Проведені 10 лютого ц. р. консультації зі стороною профспілок у Мінпраці з метою визначення поетапності наближення до кінця цього року посадового окладу (тарифної ставки) працівника першого тарифного розряду виявилися безплідними. Мінпраці, підтримуючи політику Мінфіну щодо відсутності коштів бюджету, не напроцювало і не запропонувало для розгляду будь-яких варіантів поетапного наближення у 2011 році базового окладу (ставки) працівника першого тарифного розряду ЄТС до мінімальної заробітної плати з огляду на нагальність виконання норм Генугоди, суттєвого підвищення заробітної плати бюджетників та усунення невикористання порушення співвідношень в оплаті їх праці.

Така безвідповідальна урядова політика в сфері оплати праці працівників бюджетної сфери провокує неконтрольовані протестні дії, що підтверджено нещодавніми зустрічами керівництва ФПУ з профспілковими активами більшості областей. Вважаємо, що в такій ситуації є необхідність проведення невідкладної наради під Вашим головуванням.

З повагою

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ,
ПЕРШИЙ ЗАСТУПНИК
КЕРІВНИКА СПО
ПРОФСПІЛОК, ЗАСТУПНИК
ГОЛОВИ ФПУ

ЛЮДСЬКОЮ МОВОЮ

Під час понеділкової апаратної наради у Будинку спілок аналізували підготовку до з'їзду ФПУ, запропоновані урядові новації, відносини із зарубіжними колегами і міжнародними фінансовими інституціями, стан погашення заборгованості із заробітної плати, підготовку до парламентських слухань із питань реформування пенсійного законодавства. Про головні моменти обговорення – докладніше.

ВНУТРІШНЄ ЖИТТЯ

ЗАВДАННЯ З ОДНИМ ВІДОМИМ

На жаль, не менше роботи в юристів Федерації. Воно і зрозуміло – численні випадки порушень трудових і соціальних прав спілчан не дозволяють працівникам розслабитися ні на хвилину. Але якби ж то вони тільки поневірянями неправедно скривджених і займалися!

Не секрет, що ФПУ уже понад два роки усяляко намагається тероризувати за допомогою судових позовів. Причому в основній своїй масі цілковито надуманих і абсолютно безпідставних! Про що свідчать сотні виграних профспілковими юристами судових справ. Натомість правоохоронна система держави (принаймні, окремі її співробітники) ніяк не може допомогти спілчанським працівникам повернутися до виконання свого безпосереднього завдання – захисту інтересів людини праці. Слід-

чий, який веде порушену проти сумнозвісного Олександра Шурика кримінальну справу, ніяк з ним не зустрінеться. Знайти його, судячи з усього, не може, а відтак і справа стоїть на місці. А в цей час підозрюваний у фальсифікаціях профспілкових документів і підробці даних, попри програти практично вже в усіх можливих судових інстанціях, не припиняє юридичні атаки на ФПУ, вимагаючи поновлення справ через якийсь там нібито «нові обставини». Тож що маємо в «сухому» підсумку? Пан Шурик із маніакальною впертістю тероризує наймасовішу громадську організацію країни, а вітчизняний мегре цього «діяча» знайти не можуть. Чи то так шукають? Або сторонньої допомоги потребують?

ДИВОВИЖНІ «КОНСУЛЬТАЦІЇ»

Цікавим завданням для відомих детективних

Поки кожен дрібний чиновник у ранці пішака перебиратиме на себе повноваження ферзя, роботи профспілкам не бракуватиме

персонажів стало б і розслідування справи про затвердження Міністерством юстиції нових тарифів на електроенергію, запропонованих Національною комісією регулювання електроенергетики України (НКРЕ). Остання мала б щонайменше для початку провести попередні консультації з профспілками з приводу своїх новацій, але, як запевняють в ФПУ, цього зроблено не було. Відтак і Мін'юст не мав права реєструвати нові тарифи. Більш того, профспілки спеціально звертали увагу чиновників-правників на неприпустимість такого кроку! Однак нові тарифи все одно узаконили. При цьому в Мін'юсті запевнили, що НКРЕ надала протокол необхідних консультацій.

У ФПУ наполягають, що жодних попередніх консультацій НКРЕ з профспілками з приводу введення в дію нових тарифів на електроенергію не було! Під час єдиної за останній час робочої зу-

стрічі (назвемо це так) говорили про проблеми галузі, дискутували на тему «що робити з тарифами» загалом, без жодних конкретних цифр і необхідних розрахунків! Відтак профспілки знову звернулися до Мін'юсту, пояснюючи, що НКРЕ надала недостовірні дані. Стежитимемо за розвитком ситуації.

УЧИТИ МАТЧАСТИНУ!

Неприпустимі речі, описані в попередніх двох розділах цього матеріалу, на жаль, є непоодинокими. І проблема, насамперед, у бюрократичному державному апараті, де часто-густо люблять перебирати повноваження, натомість забуваючи про обов'язки. От, приміром, спало на думку якомусь чиновнику при підготовці законопроекту про регулювання цін на продукти харчування у пояснювальній записці в розділі про позицію соціальних партнерів зробити примітку «не потребує розгляду». І одним розчерком пера намагаються позбавити профспілки впливу на прийняття надважливого рішення! А тим часом у Законі України «Про ціни і ціноутворення» чітко записано, що профспілки залучаються до прийняття рішень стосовно усіх товарів, ціни на які регулюються державою, – починаючи від хліба і закінчуючи пальним.

ВЕДУЧИЙ РУБРИКИ
ВОЛОДИМИР ПОЛТАЄВ,
«ПВ»

НА ЗАВЕРШАЛЬНОМУ ЕТАПІ

Триває підготовка до головної профспілкової події п'ятиліття – з'їзду ФПУ. Догоріть проект документів, які вносимуться на засідання Президії, Ради і з'їзду ФПУ. Уже обрано всіх 679 делегатів представницького зібрання. А разом із запрошеними гостями на профспілковому форумі будуть присутніми понад 900 осіб!

Щодо якісного складу учасників з'їзду, то, згідно з попередніми даними, 38% делегатів представлятимуть первинні профспілкові організації. 3-поміж делегатів – 43% жінок, молодь від загального числа делегатів складає 13 відсотків. Сформовано також попередні склади Ради ФПУ, до якої входять 285 профспілкових активістів, та її постійних комісій. Утім, питання щодо кількісного складу останніх потребує додаткового вивчення. Бо, приміром, у комісії соціального захисту виявили бажання працювати 42 особи, з організаційних питань – 35, у той час як вирішенню гуманітарних питань і гендерної рівності воліють присвятити себе лише 12 і 8 осіб відповідно.

Що таке за- позичена праця й аутсор- синг і як вони стосуються України?

— Останнім часом у світі відбуваються помітні зміни у сфері праці. Це характеризується появою різноманітних гнучких форм зайнятості (нестандартних, нетрадиційних, таких як тимчасова (сезонна), дистанційна, запозичена праця та ін.).

Запозичена (лізингова) праця є різновидом так званої нестійкої зайнятості. Специфіка запозиченої праці полягає в тому, що працівник наймається до комерційної структури (кадрового агентства), вступає з ним у трудові відносини й отримує направлення на роботу до підприємства-споживача, яке й виступає фактичним роботодавцем, тобто надає працівникам робочі завдання і контролює їх виконання. При цьому працівники не об'єднуються в один трудовий колектив і перебувають у штаті кадрового агентства.

Різновидами запозиченої праці є аутсорсинг та аутстафінг. Під аутсорсингом розуміють виконання сторонньою організацією певних завдань чи виробничих процесів, які не є профільними для певної компанії. Сутність аутсорсингу полягає в тому, що організація передає одну або декілька своїх функцій іншій організації на основі цивільно-правової угоди. Вдалим прикладом аутсорсингу є передавання сторонньому виконавцю функцій перекладу, друку, видавництва газет і журналів, логістичних послуг, піару, реклами тощо.

Останнім часом на аутсорсинг усе частіше покладається впровадження та обслуговування нових інформаційних технологій, супровід бухгалтерського обліку, аудиторських перевірок.

До нових форм зайнятості слід віднести аутстафінг, під яким розуміється оформлення в штат спеціалізованого агентства працівників компанії, яка з фінансово-економічних причин не в змозі тримати цей персонал у себе. Таким чином, кадрове агентство виконує функції роботодавця: укладає трудові контракти з персоналом, веде кадрову документацію, здійснює відрядження єдиного соціального внеску, оформлює лікарняні тощо, але фактично люди продовжують працювати на своїх попередніх робочих місцях. Уперше запозичена праця в Україні була застосована на Миколаївському глино-

земному заводі ще в 2003 році. Сьогодні аутсорсинг та аутстафінг досить широко використовуються роботодавцями на підприємствах у Кривому Розі, Донецьку, Дніпропетровську, Запоріжжі, а також в АР Крим. Станом на 20 лютого 2010 року тільки в Донецькій області за штат підприємств гірничо-металургійного комплексу було виведено та передано до інших організацій близько 4,7 тис. працівників, з яких 3 тис. осіб — на комбінаті «Азовсталь», де функції кадрового агентства, тобто фактичного роботодавця, здійснює ВАТ «Азов Персонал Сервіс».

— Яких висновків Ви дійшли в процесі вивчення явища аутсорсингу в Україні?

— Повномасштабні дослідження на цю тему Мінісоцполітики України замовляє Інституту саме в цьому році. Дотепер ми проводили лише попередні, пошукові дослідження, які не можуть претендувати на повноту охоплення. Водночас слід зазначити, що проблема запозиченої праці існує, масштаби її розширюються, тому це явище необхідно оцінювати з урахуванням переваг і недоліків. До переваг (із позиції роботодавця) належать: прагнення підвищити прибутковість власного бізнесу, можливість підприємства оптимізувати якісний та кількісний склад працівників в умовах суттєвого коливання економічної кон'юнктури; впровадження передових технологій та використання чужого досвіду; економія на зарплатній платі працівників, зайнятих управлінською, кадровою та бухгалтерською діяльністю; підвищення якості відповідного обслуговування працівників. Для співробітників, які наймаються через аутсорсингову компанію, перевагами є: можливість працевлаштування в інших роботодавців — клієнтів компанії-провайдера; можливість професійної підготовки та підвищення кваліфікації тощо. До недоліків запозиченої праці та загроз, які вона може нести, слід віднести: спробу роботодавця «полегшити» соціальний пакет, його намагання посилити експлуатацію праці, спробу ухилитися від певних зобов'язань, зазначених у трудовому законодавстві; можливість внесення розколу в трудовий колектив тощо. Таким чином, прогрес у сфері працевикористання відбувається настільки стрімко, що законодавча база не встигає за ним. Це стосується й

ОБЕРЕЖНО: ЗАПОЗИЧЕНА ПРАЦЯ

*Науково-дослідний інститут соціально-трудо-
вiдносин Мiнсоцполiтики України здiйснює науко-
вий супровiд та реалiзацiю соцiальної полiтики
держави. Дiяльнiсть Iнституту охоплює майже
всю сферу соцiально-трудо-вiдносин, зокрема
вдосконалення оплати працi, розроблення соцiаль-
них стандартiв, створення вiтчизняної професiй-
но-класифiкацiйної стандартизацiї, вiршення
проблем трудо-вiдносин, якостi трудо-вiдно-
син, упорядкування системи соцiальних послуг,
пiльг та компенсацiї, колективно-трудо-вiдно-
син до законодавства ЄС, проблем захисту iнвалiдiв
та окремих найбільш уразливих верств населення.
Хоча Iнститут розташований у м. Луганську, але
результати його досліджень мають всеукраїн-
ський масштаб. Саме тому він одним із перших
почав досліджувати такі процеси, як соціальна
відповідальність бізнесу, соціальний аудит, бід-
ність працюючих, створення народних підприємств,
підвищення якості робочої сили шляхом
удосконалення системи підготовки кадрів тощо.
Про один із видів запозиченої праці — аутсорсинг
кореспонденту «ПВ» розповів директор ІСТВ
Сергій Мельник.*

запозиченої праці: чинне законодавство України не містить положень щодо регулювання праці осіб, які укладають трудовий договір із приватною агенцією зайнятості. Україна так і не ратифікувала Конвенцію МОП № 181 «Про приватні агентства зайнятості». У трудовому законодавстві окремих країн (Німеччина, Хорватія та ін.) міститься низка обмежень і умов використання запозиченої праці.

— На що мають звертати увагу і що робити профспілки, аби ефективно впливати і контролювати поширення аутсорсингу та аутстафінгу?

— Профспілкам відомі можливі загрози запозиченої праці. Проте слід розуміти, що це питання — справа не лише профспілок, а й усіх соціальних партнерів, у тому числі держави та роботодавців. Самостійно профспілки з цієї проблемою не впоруються. Роботу із соціального захисту працівників слід проводити на кількох рівнях. На державному рівні, на наш погляд, необхідно прийняти закон України «Про захист прав працівників, яких наймають приватні кадрові агентства», розглянути питання ратифікації Конвенції МОП № 181 «Про приватні агентства зайнятості», провести прозору, з участю соціальних партнерів ліцензування агентств із працевлаштування, які використовують запозичену працю, законодавчо заборонити використання запозиченої праці на особливо небезпечних виробництвах, до яких належать шахти та металургійні підприємства та роботодавців необхідно передбачити положення, за яким залучення працівників на умовах цивільно-правового договору можливе тільки після попереднього інформування профспілок. На рівні підприємства профспілкам під час укладання колективних договорів слід забезпечити захист працівників, що передаються або виводяться за межі штату підприємства під час використання роботодавцями нестандартних форм зайнятості, тощо. У цьому контексті соціальним партнерам слід пам'ятати слова Чарльза Дарвіна, автора славетної теорії еволюції: «Вживає не найсильніший та не найрозумніший, а саме той, хто пристосувався до змін».

БЕЛА РОЗМОВУ
НАТАЛІЯ ЛЕВІНА,
«ПВ»

ПРЯМА МОВА

**ЧАС ПРИЙМАТИ
КОНКРЕТНІ
РІШЕННЯ**

Заступник Голови Федерації професійних спілок України Сергій Українець, виступаючи перед учасниками парламентських слухань із проблем оздоровлення, наголосив, що професійні спілки і трудові колективи як результат проведення цього заходу очікують на прийняття конкретних рішень.

Основним напрямом державної політики визначено збереження і розвиток дитячих закладів оздоровлення. Але на практиці порівняно з початком 90-х років їх працює лише одна чверть, а останні три роки, за нашими даними, закрито 152 з них. Я вже не кажу про зменшення кількості оздоровлених дітей. Добре, що є системи колективних договорів, за якими роботодавці і профспілки будують спільну роботу, виділяють кошти, здійснюють кадрові й організаційне забезпечення. Разом із роботодавцями профспілкові організації забезпечують відкриття і успішну роботу понад 550 оздоровчих закладів.

Що стримує розвиток системи оздоровлення? Необхідно терміново затвердити державну програму – не концепцію, не доктрину, не гіпотезу, як це часто буває, а конкретну програму, передбачену законом. Тоді всі бачитимуть перспективу і своє місце в цій роботі. Потрібно залучати додаткові джерела фінансування.

Яких дітей приймають табори? Найчастіше – недообстежених, недолікованих, хронічно хворих, напівтруєних промисловою атмосферою, продукцією тютюнового, пивного, продовольчого і фармацевтичного бізнесу... Тож прошу народних депутатів серйозно подумати, як законодавчо встановити відрахування коштів із виробництва цигарок, пива, енергетиків, іншого зла, до вживання якого щодня запрошують наших дітей телебачення і преса. До цього переліку

слід додати торговельні мережі, які заради своїх прибутків безсоромно закривають очі на неповнолітній вік покупців. Нехай платять, кошти можна акумулювати в тому ж Фонді соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, за рахунок якого фінансується оздоровлення. У рекомендаціях як завдання виконавчій владі слід зазначити наступне. Необхідно передбачити серйозні бюджетні кошти на підтримку всієї системи оздоровлення. І не лише соціально вразливим категоріям та переважно в Криму та Одесі, а рівномірно по всіх областях України. Далі – невідкладно повернути повноцінне, об'єктивне медичне обстеження, диспансеризацію дітей у школах. Також треба докорінно переглянути, спростити контроль за оздоровчими закладами (дозволи, сертифікати, атестації). На один табір припадає нині від 20 до 25 перевірок за зміну! І ніхто з перевіряючих не повертається додому голодним... Контроль має бути, але головний його напрямок – це безпека життя.

Насамкінець прохання до соціально відповідальних роботодавців. Багато з вас заслужили на ширшу подяку батьків, дітей і профспілок. Не шкодуйте сьогодні грошей на здоров'я дітей, і не тільки ваших працівників, – завтра вони придуть на зміну своїм батькам. Що вкладає в їхнє здоров'я, таку продуктивність праці й отримаєте.

Не перший рік ситуація з оздоровленням і відпочинком дітей і молоді перебуває в центрі уваги влади і громадськості. Тож 9 лютого під час парламентських слухань до обговорення зазначеної проблематики долучилося широке коло законодавців, урядовців, фахівців і соціальних партнерів.

Серед основних проблем у проведенні оздоровчих кампаній доповідачі насамперед виділили неповне і запізне фінансування, несвочасне проведення тендерів на закупівлю путівок та власне зміст тендерних оцінок, недотримання чинного законодавства та необхідність його змін. Перевірки відповідними службами свідчать про неякісний рівень надання послуг: відсутня система безпеки життя та здоров'я дітей, через брак кадрів скорочується штатний розпис, потребує вдосконалення виховна робота, встановлені ви-

**ЩО ВКЛАДЕМО –
ТЕ Й ОТРИМАЄМ**

падки порушень вимог щодо якості та безпеки харчування, тимчасового розміщення, норм санітарно-епідеміологічного та протипожежного захисту. Актуальними залишаються питання методичного та програмного забезпечення, поєднання оздоровчого та виховного процесів, змістовної складової оздоровлення.

Тому у формуванні державної політики в сфері оздоровлення надалі пропонується орієнтуватися саме на якість, а не на кількість наданих послуг: найголовніше – це збереження здоров'я дітей і молоді, відновлення їх життєвих сил шляхом

якісного, повноцінного оздоровлення та відпочинку. Для цього необхідно забезпечити відповідну мережу закладів оздоровлення шляхом запровадження їх підтримки та розробки в кожному окремому випадку перспективного плану розвитку. Безперечно, якнайбільшу увагу слід приділяти своєчасному та належному фінансуванню заходів оздоровлення та відпочинку, зокрема, не затягувати з проведенням тендерних процедур. Чи не найголовніша складова – суворий і пильний контроль відповідних служб і громадськості за якістю санітарної, пожежної, епі-

деміологічної безпеки, виховної роботи.

На думку доповідачів, із прийняттям рекомендацій парламентських слухань вдосконалення законодавчої бази і механізмів реалізації дитячого і молодіжного оздоровлення повинне припинитися. Адже від того, наскільки виваженою та комплексною буде державна політика в сфері оздоровлення, відпочинку дітей та молоді, залежатиме не лише збереження та відновлення здоров'я, а й зміцнення майбутніх поколінь.

ВОЛОДИМИР ПОЛЕТАЄВ,
«ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

ІЗ ТРИБУНИ

Дмитро ТАБАЧНИК,
міністр освіти і науки,
молоді і спорту

– Фінансування оздоровлення з усіх джерел за останні три роки збільшилося в 1,3 разу. А обсяги виділених коштів з держбюджету за останні два роки зросли майже втричі. Разом з тим, минулоріч вартість одного дня перебування дитини в дитячому закладі оздоровлення збільшилася на 13% і становила 119 гривень. Очевидно, що механізм фінансування застарів, немає держзамовлення на послуги з оздоровлення та відпочинку. Кошти на місцевому рівні розпоршуються, відсутній аналіз та контроль за ціною політики.

Ася ГОРШКОВА,
голова Донецької обл.
організації ПС освітань

– Дуже складно добиватися фінансування із місцевих бюджетів оздоровлення дітей «бюджетників». Цю проблему допомогло б вирішити виконання ст. 44 Закону про профспілки, де передбачено виділення коштів на оздоровлення дітей, у тому числі бюджетних галузей. Однак ця стаття давно не працює! Як приклад: коли 2005 року під її реалізацію в бюджеті України закладалося фінансування, то кількість оздоровлених дітей, зокрема бюджетних галузей, була вдвічі більшою порівняно з поточною ситуацією.

Павло КОСТЕНКО,
голова профільного
комітету ВР України

– Із кожним роком зростає вартість перебування дитини в дитячих закладах. У порівнянні з 2001 роком, середня вартість одного дня оздоровлення дитини в Україні зросла більш ніж у п'ятеро. Негативним чинником використання бюджетних коштів є те, що їх розпорядниками визначаються одразу декілька держструктур. Також вражає та безтурботність, безпорадність чи просто бездіяльність керівників місцевих органів державної влади та самоврядування, які своєчасно і належним чином не реагують на ці процеси.

Василь КРЕМЕНЬ,
президент НА педагогічних наук України

– Провідним завданням ефективних оздоровчих програм у закладах оздоровлення і відпочинку дітей має стати самоствердження особистості, що росте і розвивається в ситуації вибору. Відповідно, головними орієнтирами будуть індивідуальність дитини, максимальне врахування її якості і потреб, те, що ми називаємо дитиноцентризмом. Він повинен бути утверджений як в освіті, так і на відпочинку. Треба максимально наблизити відпочинок, оздоровлення дитини до конкретних здібностей і конкретних її потреб.

Олександр ЯЦУНЬ,
голова Київської
міської ПС освітань

– Великою перешкодою в оздоровленні дітей за рахунок бюджетних коштів є умови проведення конкурсних торгів, де переможці визначаються за найнижчою вартістю одного дня оздоровлення. Тобто, для дітей обирають найдешевше. Чимало таборів – це іржаві ліжка, туалети на підвітрі, відсутність теплої води, неясна їжа. Але найгірше, що в таких горе-таборах діти кинуті напризволяще без догляду і виховання. Як наслідок – ні оздоровлення, ні змістовного дозвілля, саме лише марнотратство і скривджені дитячі душі.

75%
хвороб дорослих

є наслідком умов життя в дитячі та юнацькі роки.

ПЕНСІЙНА РЕФОРМА

Кабінет Міністрів не збирається робити крок назад і відкликати з парламенту законопроект «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» (реєстр. № 7455 від 13.12.2010). Про це стало відомо під час пленарного засідання Національної тристоронньої соціально-економічної ради при Президенті України 15 лютого 2011 року за участю віце-прем'єр-міністра України – міністра соціальної політики Сергія Тігіпка.

Нагадаємо, що під час публічного обговорення проекту пенсійної реформи із представниками всеукраїнських профспілок 31 січня цього року Сергій Тігіпка запевнив, що особисто ініціюватиме відкликання Урядом законопроекту № 7455.

ТІГІПКО ПЕРЕДУМАВ

ОБЦЯНКА – ЦЯЦЯНКА?

Що ж змінилось впродовж двох тижнів? Чи, як кажуть, обцянка – цяцянка, а дурневі – радість? Тільки влада вкотре наступає на ті ж самі граблі, якщо думає, що з народом можна гратися в такі ігри, бо ж усякому терпінню мусить бути межа.

На засіданні НТСЕР Сергій Тігіпка знову говорив про дефіцит Пенсійного фонду України (в 2009 році – 30 млрд грн, у 2010-му – понад 34 млрд, прогноз на 2011-й – 20 млрд), про низькі пенсії (середня по Україні в 2010 році – 1149 грн) і загрозливу кількість пенсіонерів (13,7 млн) у порівнянні із працюючим населенням, яке платить внески до ПФУ (14,4 млн).

Але чомуś віце-прем'єр жодним словом не згадав про армію безробітних, яких сьогодні лише офіційно зареєстровано понад 500 тисяч. Якщо ж згадати ще й про 5-7 млн (за різними підрахунками) українців, які працюють за кордоном, близько 5 млн найманих працівників, зайнятих у тіньовій економіці або не охоплених офіційними трудовими відносинами взагалі, то навіть неспеціалісту зрозуміло, яким чином треба збільшувати надходження до ПФУ. Бо джерел його наповнення є два – нарахування на фонд оплати праці і відрахування безосередньо із зарплат працівників. Тобто якщо Уряд вирішить проблему праце-

влаштування майже 10 млн українців, виведення економіки із тіні, повернення сучасних остарбайтерів додому – ніякого дефіциту Пенсійного фонду не буде. І про це неодноразово наголошували профспілки.

КОНФЛІКТ ПОКОЛІНЬ, АБО СКИНЬ МАМУ З ПОЇЗДА

Проте влада вперто не чує пропозицій профспілок. Бо, мовляв, створення нових робочих місць вимагає інвестицій, а інвестори не зацікавлені вкладати кошти у вітчизняну економіку, якщо не буде збалансовано бюджет Пенсійного фонду. Тобто без непопулярних заходів не обійтись.

При цьому ініціатори реформи не кажуть, звідки візьметься майже 1 млн додаткових робочих місць, необхідних для того, щоб у разі збільшення пенсійного віку для жінок до 60 років не залишилася без ро-

боти молодь. Тобто в запропонованих змінах уже закладено конфлікт поколінь за доступ до робочих місць. Гадаю, розповідати про те, як «охоче» роботодавці приймають на роботу жінок, яким за 40, не кажучи вже про категорію «за 50», зайвий раз не потрібно.

Крім того, підвищення пенсійного віку для жінок до 60 років дасть економію лише в 554 млн грн (цифра, наведена в пояснювальній записці до законопроекту)! Тоді як запропоновані профспілками альтернативи такому кроку, в тому числі легалізація зарплат, розширення зайнятості і підвищення частки фонду оплати праці у ВВП, могли б збільшити надходження до ПФУ на 75 млрд грн, що втричі перевищує його нинішній дефіцит.

РУКИ СТИСКАЮТЬСЯ В КУЛАКИ

Під час обговорення пенсійної реформи члени НТСЕР від профспілкової сторони категорично висловилися «за» відкликання законопроекту № 7455. Проте сторони роботодавців і Уряду не підтримали таке рішення, натомість запропонували доопрацювати законопроект без відкликання. Як можна доопрацьовувати проект, який уже зареєстрований у парламенті і чекає розгляду в першому читанні без відкликання – питання риторичне. А Сергій Тігіпка недвозначно пояснив,

ПРОФСПІЛКИ ПРОТИ УРЯДОВОГО ПРОЕКТУ ПЕНСІЙНОЇ РЕФОРМИ

Заступник Голови ФПУ Сергій Українець пояснив, чому профспілки не підтримують запропонований урядовою стороною проект пенсійної реформи. По-перше, заходи із законодавчого забезпечення реформи виявилися вкрай невдалими, урізання пільг і пенсійних прав людей з малими, а то й мінімальними пенсіями означає, що реформи запропоновано провести за рахунок трудящих. По-друге, законопроект не торкнувся головних ресурсів стабілізації фінансового стану ПФУ, на які вказували профспілки: легалізація зарплат, розширення зайнятості, підвищення частки фонду оплати праці. По-третє, законопроект не охоплює найважливіші складові реформи, відірваний від Концепції пенсійної реформи, схваленої соціальними партнерами в 2009 році.

що відкликати його немає сенсу, бо «Кабінет Міністрів ніколи не відмовиться від підвищення пенсійного віку». Мабуть, і в інших пропозиціях профспілок реформатори також не бачать сенсу.

Інакше громадське обговорення пенсійної реформи не звелось б до інформаційно-роз'яснювальної роботи з боку Кабміну. Практика показує, що під час

таких зібрань люди не мають змоги ні висловити свою думку, ні бути почутими, подекуди їх силоміць не пускають до мікрофонів. Мені неодноразово довелося бути свідком, коли при так званому обговоренні пенсійної реформи у людей тремтіли підборіддя і руки стискалися в кулаки. Градус напруження в суспільстві добігає свого піку.

Кабінет Міністрів ніколи не відмовиться від підвищення пенсійного віку.

Сергій Тігіпка

Але ж для Уряду головне, щоб були задоволені інвестори. При цьому про внутрішні інвестиції – жодного слова. А між іншим, близько 30 млрд грн, які сьогодні зосереджені на руках у населення, можна було б залучити в економіку через банківський сектор.

Насамкінець зауважимо, що на всіх зустрічах і обговореннях пан Тігіпка весь час розповідає про іноземний досвід, мовляв, як там відбуваються реформи, як люди працюють до 65 років і більше, і т. ін. Хочеться порадити нашим урядовим частіше бувати на вітчизняних підприємствах, а не по закордонах. Бо наш рівень життя і матеріального забезпечення, умови й оплата праці не йдуть у жодне порівняння з іншими країнами. А за даними науковців, більшість сьогоденних юнаків у віці 16-18 років взагалі не доживуть до 60. Тобто, вибачте за цинізм, пенсіонери отримують посмертний! Тож про який іноземний досвід реформування пенсійної системи може йти мова?!

ІННА СИРОЇД,
«ЛВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

4

працівники

«утримували» одного пенсіонера в радянські часи. Сьогодні на одного українського пенсіонера припадає 1,5 працівника.

ВШАНУВАЛИ

**НАГОРОДА
 ЗА СОЦІАЛЬНЕ
 ПАРТНЕРСТВО**

Дирекція державного підприємства «Новатор» (генеральний директор Анатолій Вдовиченко) та профспілковий комітет (голова Олександр Рижанський) спільними зусиллями розв'язують виробничі проблеми, питання щодо дотримання соціально-економічних прав та гарантій працівників.

За співпрацю на засадах соціального партнерства ад-

міністрації підприємства та профкому з нагоди 45-річчя ДП «Новатор» Анатолія Вдовиченка нагороджено Почесним знаком Федерації профспілок України «За соціальне партнерство». Нагороду вручив голова Федерації профспілок Хмельницької області Геннадій Харківський.

**ВАЛЕРІЙ МАРЦЕНЮК,
 ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛ.**

Державне підприємство «Новатор»

ОЦІНКА РОБОТИ

**НА «АЛМАЗНІЙ»
 ПІДБИЛИ
 ПІДСУМКИ**

У «Шахті Алмазна» державного підприємства «Добропіллявуілля» відбулася щорічна звітна конференція. Про діяльність профспілкового комітету у 2010 році звітував голова первинки шахти Микола Корнієнко, а про роботу підприємства поінформував його директор Анатолій Пустовий, повідомляє прес-служба Укрвуглепрофспілки.

Заслухавши доповідачів і промовців, учасники конференції відзначили успішну роботу трудового колективу шахти у минулому році: видобуто 635,7 тис. тонн вугілля, що на 256,5 тис. тонн більше, ніж у 2009 році, пройдено 2090 погонних метрів гірських виробіток. Фонд оплати праці сягнув 89,3 млн грн, а середньомісячна заробітна плата працівників колективу становить 3700 гривень. У 2010 році у підрозділ прийшли 130 нових працівників.

Виконано значні обсяги ремонтних робіт, поліпшено умови робітничої лазні, відремонтовані адміністра-

тивно-побутовий комплекс та автобусна зупинка. Разом із тим було зазначено, що слід більше уваги приділяти питанням охорони праці та забезпечення у повному обсязі спецодягом, спецвзуттям, засобами колективного та індивідуального захисту, миючими засобами. Було прийнято рішення продовжити ремонтні роботи на об'єктах шахти. На конференції були затверджені громадські інспектори з охорони праці. Учасники конференції роботу профспілкового комітету та адміністрації підприємства визнали задовільною.

ОГОЛЕНИЙ НЕРВ

На зібранні профспілки профком висловив чітку позицію щодо недопущення звільнення двох працівників

**ЧОМУ ШТОРМИТЬ У
 СВІТЛОВОДСЬКОМУ ТЕРЦЕНТРІ?**

У Світловодському терцентрі соціального обслуговування продемонстрували справжнє ноу-хау: під час скорочення одній із працівниць Наталії Захарченко разом з розрахунком повернули профвнески за весь період її роботи. Без її відомо, без заяви – такого виключення з профспілки, мабуть, історія не пам'ятає. Пояснення цьому «реверансу» одне: з людиною, що не є членом профспілки, легше розпрощатися.

Двоє з п'ятьох скорочених (трьох охоронців пішли без претензій) – Тетяна Залоїло і Наталія Захарченко з приводу незаконного звільнення звернулися до суду, а також поскаржилися до обкому профспілки працівників держустанов. Суд виніс ухвалу: призупинити розгляд справи, передати на профком, який мав надати згоду чи незгоду...

На рішення профкому чекали і позивачі, і керівник, щоправда, кожен зі своєю, абсолютною протилежною надією. А зібрати вирішальне засідання виявилось не просто. Кожен профкомівець почувався ніби на лезі ножа. Дати згоду на звільнення колега означає розписатися у власному безсиллі, не дати – поставити під удар себе. Не обійшлося й без тиску.

Неочікуваним для директора, яка була присутня на профспілкових зборах, був приїзд представників обкому профспілки працівників держустанов, Федерації профспілок області та ФПУ. (Від несподіванки власниця установи хотіла виставити непроханих гостей за двері, вимагаючи письмового офіційного запрошення, але прибулі переконали її у своїх законних повноваженнях). Їхня присутність

відіграла чималу роль – працівники відчували, що вони не самотні в своїх проблемах, тепер вони знають, на чий захист їм розраховувати.

Користуючись присутністю більшості членів профспілки, її голова Надія Мірошниченко запропонувала зробити засідання профкому розширеним, а голосування таємним. Усі семеро членів профкому висловили незгоду щодо звільнення

Н. Захарченко і Т. Залоїло. Присутні зітхнули з полегшенням. Треба, дійсно, мати мужність, щоб у такій непростій ситуації продемонструвати свою позицію...

Недавня прокуроурська перевірка виявила низку порушень законів «Про відпустки», «Про оплату праці», КЗпП, яких пустилася директор терцентру Наталія Касьянова. Враховуючи подання прокуратури, голова райдержадміністрації застосував до директора терцентру дисциплінарне стягнення у вигляді догани. Чи зробить висновки керівник, чи зуміє перебудувати взаємини з колективом, чи потоваришшує, зрештою, із законом? Запитань чимало. Які будуть відповіді, покаже життя. Колектив стомився чекати на нормальні ваємини і розуміння.

**МАРІЯ ІВАНОВА,
 КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛ.**

ХТО ПРИБОРКАЄ ХВИЛІ?

За словами голови райкому профспілки працівників держустанов Дар'ї Ільїної, це була найкраща первинка профорганізація – активна, дієва, ініціативна. «З приходом директора Наталії Касьянової все змінилося – життя колективу затьмарилося, навіть День соціального працівника не відзначають, а раніше готували подання на нагородження, мене запрошували». Напружена та знервована атмосфера в терцентрі мальовничо описана в колективному листі до райдержадміністрації. Автор листа з сумом згадують недалеке минуле: терцентр завжди був на добромор'янку, а робота його працівників шанувалася пенсіонерами та інвалідами. У свій час терцентр з любов'ю створювала Людмила Верлан, на жаль, покійна. Установа, яка гриміла плідними здобутками і справами, була її гордістю. У той час люди бігли на роботу наче на крилах. Сьогодні в терцентрі інша слава, а виробничий дім нагадує оголений нерв. Хто ж приборкає нервові хвилі і вгамує пристрасті?

Сьогодні випускники Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України працюють у ФПУ, Верховній Раді, Національному банку, Національній службі посередництва і примирення, АППБ «Аваль», «Приватбанку», банку «Демарк» та інших фірмах, установах і організаціях. За 17 років існування цей заклад виховав понад 10 тисяч юристів, економістів і соціологів для професійної діяльності у сфері соціальної політики та профспілкового менеджменту. Підготовка фахівців здійснюється за такими напрямками: право, соціологія, соціальна робота, фінанси і кредит, економіка підприємства, маркетинг та менеджмент. Діє система освіти для дорослих – це перепідготовка спеціалістів (друга вища освіта), підготовка аспірантів, авторські спекурси з актуальних юридичних, економічних та соціологічних питань. Про те, як вдається утримувати лідерство серед вищих навчальних закладів, розвиватися та покращувати умови навчання ідеться в матеріалі.

Академія праці і соціальних відносин – це 4 факультети, 15 кафедр, 38 аудиторій, 5 спеціалізованих лабораторій, 4 комп'ютерних класи

АКАДЕМІЯ СОЦ

Академія – базовий центр у системі профспілкової освіти ФПУ. За роки існування на факультеті підвищення кваліфікації профспілкових працівників пройшли ґрунтовне навчання із залученням спеціалістів апарату Федерації, провідних вчених та науковців у відповідних галузях, представників органів виконавчої влади більше 15 тисяч профспілковців. Тривалість навчання 3-5 днів, упродовж яких слухачі отримують професійні знання у галузі соціально-трудових відносин, політики, економіки, права, мовознавства, культури; аналізу історії, стану і тенденцій розвитку вітчизняного та міжнародного профспілкового руху за програмами, які рекомендують Науково-методичною радою ФПУ та впроваджуються щорічними постановами ФПУ щодо навчання.

Наказом Вищої атестаційної комісії України з січня 2011 року в Академії створено спеціалізовану вчену раду з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальностями: адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право (6 кандидатських дисертацій вже підготовлені до захисту).

Головою спеціалізованої вченої ради призначено Василя Шамрая, заслуженого діяча науки і техніки України,

доктора наук із державного управління, професора.

В Академії праці і соціальних відносин існують відомі своїми досягненнями наукові юридичні школи. Забезпечують проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень провідні фахівці юридичної науки – доктори наук: Валерій Глушков, Василь Мунтян, Петро Цимбал, Василь Шамрай та інші науковці.

Навчальний заклад працює як самостійний суб'єкт господарювання. Академії вдалося створити власну автономію, тож під час нашого спілкування ректор Микола Головка наголосив, що у держави вони купують лише електроенергію – решта питань вирішуються своїми силами і ресурсами. Майбутні фахівці проживають у комфортабельному гуртожитку, розташованому поряд з Академією. А в навчальному корпусі Академії працює підприємство громадського харчування, де навіть хліб печуть у власній пекарні.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Студенти поглиблено вивчають комп'ютерні технології та програмування, іноземні мови в сучасних аудиторіях, оснащених лінгвафонною системою, специфіку та практику взаємовідносин «людина – роботодавець – держава».

Бібліотечний фонд Академії сягає 50 тисяч примір-

ників навчальної та наукової літератури. В ній функціонує автоматизована система управління «УФД/Бібліотека», яка дає можливість студентам та її працівникам ефективно здійснювати пошук літератури в електронному каталозі в онлайн-режимі, навіть з домашнього комп'ютера. У навчальному процесі використовуються комплексні системи управління діяльністю підприємств («Парус», 1С, «Віртуоз»), автоматизовані банківські комплекси (АРМ «Операційний день банку» (RS-банк), комп'ютерна правова бібліотека (Ліга – Закон), програма автоматизації управління навчальним процесом «MOODLE» з можливістю організації дистанційного навчання.

Під час навчання студенти активно залучаються до дослідної роботи, виступають на семінарах і конференціях. Вони часто стають переможцями в різноманітних конкурсах з наукових робіт, спортивних і творчих змагань. Навчальна та науково-дослідна робота студентів і викладачів вдосконалюється через організацію студентських гуртків, проведення олімпіад, участь у науково-практичних симпозиумах, семінарах, колоквиумах з економічних, правових та соціальних питань тощо. Також студенти мають змогу опублікувати власні дослідження у наукових збірниках.

Часто зі студентами спілкується голова ФПУ Василь Хара та його заступни-

ки Григорій Осовий, Сергій Кондюк, Юрій Кулик, Сергій Українець, керівники департаментів апарату ФПУ Галина Голуєсова, Валентина Шевченко та ін.

Академією присвоєно звання «Почесний професор Академії праці і соціальних відносин» Віктору Пинзенику, Василю Костріці, Олександрю Ялуно.

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

У 2008 році Академія започаткувала видавництво, здатне підготувати продукцію, що відповідає вимогам сьогодення. Тут створено міні-друкарню, яка забезпечує видання методичних посібників та розробок для профспілкового навчання (невеликі наклади). За час існування видавництва вийшли в світ понад 10 видань.

У березні 2010 року ФПУ і Академія праці спільно з науковими та освітніми закладами України підготувала Національну профспілку доповідь Президенту України Віктору Януковичу «Праця в Україні: необхідність якісних змін для суспільної ефективності та гідного життя». Саме у видавництві Академії вказана праця вийшла в світ. Сьогодні готується до видання доповнений варіант цієї доповіді, з яким будуть ознайомлені члени VI з'їзду профспілок. Незабаром вийдуть друком матеріали Міжнародної наукової конференції до 20-ї річниці утворення Федера-

ції «Профспілковий рух: досягнення та проблеми».

Видавництво спеціалізується на виданні різногалузевих підручників, навчальних посібників, довідкової літератури тощо. На сьогодні видано понад 50 назв книжок для забезпечення навчального процесу студентів.

Із 1998 року також виходить науково-практичний збірник «Вісник Академії праці і соціальних відносин ФПУ». Видання є фаховим зі спеціальностей: соціологічні, історичні, економічні, юридичні науки та державне управління. Тож представники членських організацій, науковці Академії, інших вузів, Міжнародної асоціації вищих навчальних закладів підготовки кадрів для сфери соціально-трудових відносин висвітлюють на його сторінках свої наукові дослідження, які будуть цікаві профспілковим діячам. Авторами збірника є знані в Україні вчені: Григорій Осовий, Микола Головка, Наталія Циганчук, Вікторія Баб'як, Олена Сапелькіна та багато ін.

За матеріалами «Вісника» 2008-2009 років видана збірка статей, призначена для системи профспілково-

го навчання, зокрема для слухачів та викладачів факультетів підвищення кваліфікації профспілкових працівників та навчально-методичних центрів територіальних об'єднань організацій профспілок.

СТУДЕНТСЬКА ПРОФСПІЛКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ

Значна роль у навчальному процесі належить студентському самоврядуванню, розвитку студентського профспілкового руху. Навчаючись, студенти здобувають практичні навички профспілкової роботи, зокрема соціально-економічного захисту, надання юридичної допомоги членам профспілок – найменш працівникам, вчатьсь переговорному процесу «влада – роботодавець – профспілка», веденню соціального діалогу на різних рівнях, беруть участь в акціях, які проводить Федерація профспілок України, галузеві профкоми. Студенти є активними учасниками різноманітних дискусій, диспутів, засідань круглих столів, наукових конференцій. За словами Олега Черних, голови первинної профспілкової організації студентів Академії праці і соціальних відносин, головне її завдання – не лише соціальний захист студентів та організація цікавого дозвілля, а й підготовка майбутніх профспілкових кадрів і осіб, які зможуть ефективно

1-е місце
посіла Академія в рейтингу серед приватних вишів України 2007 року.

ІСТОРІЯ

Академія праці та соціальних відносин – вищий навчальний заклад IV рівня акредитації. Створена за рішенням Президії Федерації профспілок України в 1993 році на базі Українського навчально-методичного центру ФПУ для підготовки фахівців юридичного, економічного та соціального профілів і перепідготовки профспілкових кадрів. Із першого дня Академію очолює Микола Леонтійович Головка, доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України. За свою діяльність у сфері освітніх послуг Академія відзначена різними нагородами. Серед них на міжнародній виставці навчальних закладів «Освіта та кар'єра-2010» – диплом Міністерства освіти і науки України «За активну профорієнтаційну роботу серед молоді», на XI міжнародній виставці навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні 2008» – диплом МОНУ «За високі творчі досягнення в удосконаленні змісту навчально-виховного процесу», Почесне звання «Лідер сучасної освіти» тощо.

Профспілкові працівники під час занять

ЦІАЛЬНОГО ПРОСТОРУ

захистити права працівників, вести діалог із керівництвом на майбутніх робочих місцях.

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ

Академія постійно працює в напрямі розширення міжнародних зв'язків. Так, вона входить до Міжнародної асоціації навчальних і наукових закладів із підготовки кадрів для соціально-трудової сфери (добровільне міжнародне об'єднання профспілкових і гуманітарних навчальних закладів, навчальних і наукових центрів з різних країн) разом з 19 навчальними закладами країн Європи та Азії, яку очолює президент Академії праці і соціальних відносин ФНПР Микола Грищенко.

Міжнародна асоціація співпрацює із членськими організаціями профспілок вищих навчальних закладів країн євразійського простору з метою підготовки кадрів для соціально-трудової сфери, профспілкових кадрів; готує спеціалістів за спільними програмами, проводить конференції, семінари, наукові дослідження актуальних проблем, пов'язаних із формуванням і розвитком сучасних соціально-трудових відносин.

За період 1997–2011 років в Академії було організовано і проведено 32 конференції, спільно з асоціацією – 21. Уже 23–25 лютого 2011

СЛОВО – РЕКТОРУ

«Академія праці та соціальних відносин як корпоративний, профспілковий вуз здійснює опосередковану, дуже тонку діяльність щодо розвитку громадянського суспільства через своїх випускників: економістів, соціологів, юристів. Вона наповнює суспільство креативними, конструктивними молодими людьми, які на своїх робочих місцях створюють профспілкові осередки, розуміють поняття «соціальна політика» і те, яке значення має високий ступінь трудової сили на підприємстві тощо. Наші студенти не лише вміють створювати громадські організації та бути її лідерами, потенційними лідерами, а й можуть танцювати, співати, займатись спортом... У них сформований потяг до організації різних форм захисту інтересів працівників підприємств, створення відповідного корпоративного іміджу й

духу, спрямованого на конструктивну діяльність як з роботодавцями, так і владою через систему оптимізму, тому що економіка сьогодні тільки прокидається – її потрібно зміцнювати новими ідеями та практичними діями. Окрім того, за статутною діяльністю ми прямо здійснюємо підготовку профспілкових працівників через підвищення кваліфікації і надання другої вищої освіти, підготовку кандидатських дисертацій, проведення різного роду наукових заходів, зокрема міжнародних конференцій, які поглиблюють знання студентів, викладачів... Випускники Академії – це своєрідні «посли» ідеї Федерації профспілок України, які реалізують ватимуть їх на своїх робочих місцях.

Це «архітектори» та «будівельники» первинних профспілкових організацій в установах та на підприємствах. Під час підвищення кваліфікації профспілкові працівники мають можливість не лише навчатися, спілкуватися безпосередньо з керівництвом Федерації, а й збагатитися духовно. Вони відвідують театри, знайомляться з історичними місцями Києва тощо. Академія – це культурне, світоглядне перехрестя, де апробуються ідеї, приймаються рішення, які потім переходять в закони, нормативні акти і рекомендації роботодавцям, як діяти, аби спільно вирішувати ті чи інші питання».

МИКОЛА ГОЛОВКО, доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Академії праці і соціальних відносин ФПУ

року відбудеться Міжнародна наукова конференція на тему «Проблеми формування і розвитку громадянського суспільства».

ЗА МЕЖАМИ АУДИТОРІЇ...

Кожна талановита людина може розвинути свої здібності за підтримки культурно-мистецького

центру Академії. Тут працюють хореографічна студія «Либідь» та вокальна студія «Decima», команда КВК «За пределом», студентський аматорський театр «Аеліта».

Вокальна студія «Decima» є лауреатом багатьох конкурсів, фестивалів. Зокрема в 2009 році вона виборола I місце на Міжнародному фестивалі-конкурсі серед вищих навчальних за-

кладів «Барви Осені». Серед переможців наші студентки Тетяна Полупан, Марина Борнік, Леся Бурсуковська. А в 2010 році хореографічна студія «Либідь» завдяки Аліні Полупан, Оксані Маноїленко, Ірині Грегуль, Ірині Марчук на цьому ж фестивалі стала лауреатом III ступеня.

Щороку творчі колективи Академії виїжджають із благодійними концертами

до Всеукраїнського центру професійної реабілітації інвалідів, що в с. Любич на Київщині. Також власними силами проводяться різноманітні концертні програми.

Гордістю вишу є футбольна команда, чотириразовий чемпіон та семиразовий призер чемпіонатів Києва серед ВНЗ. У складі збірної команди столиці студенти Академії завоювали золоті медалі на змаганнях V, VI і VII літніх Всеукраїнських Універсіад.

За розвиток студентського футболу Академію нагороджено Дипломом Федерації футболу України, м. Києва та почесною грамотою Всеукраїнської футбольної асоціації студентів. Кращими футболістами Академії, переможцями XII чемпіонату (2010 р.) стали такі студенти: Дмитро Юрко (капітан команди), Дмитро Воюцький, Олег Пазинчик, Андрій Курдій, Андрій Тимошенко, Андрій Топчій, Віталій Старцев, Артем Вінничук.

На базі Академії існує футбольна асоціація студентів м. Києва, що тісно співпрацює з Федерацією футболу м. Києва та всеукраїнською профспілкою «Футбол України», яку очолює Ігор Гатаулін.

Також задля згуртування колективу в Академії створено низку громадських організацій, зокрема Вчену раду, профспілкові комітети – студентський і працівників, Наукове студентське товариство, наукові гуртки.

ВИПУСКНИКИ – КРАЩИЙ ПОКАЗНИК

В Академії забезпечується підготовка спеціалістів з поєднанням соціології праці, організації та управління не за галузевим принципом. Випускники мають змогу працювати в різних сферах економіки, освіти, культури, промисловості, агропромислового комплексу, судах, прокуратурі, державному управлінні та профспілкових організаціях. Серед відомих діячів цього навчального закладу Юрій Мірошніченко – представник Президента України у ВРУ, народний депутат, Олена Лукаш – перший заступник голови Адміністрації Президента України, Олексій Дніпров – начальник Управління гуманітарної політики Секретаріату Кабінету, Олег Борисов – заступник голови Всеукраїнської незалежної профспілки працівників транспорту, Євген Бакіров – завідувач сектору Національної Служби посередництва і примирення та багато інших. В апараті ФПУ чимало випускників Академії, зокрема Олена Пилиничук – завідувач відділу юридичного департаменту, Світлана Трохименко – заступник керівника служби Голови ФПУ та багато інших.

ГОТУЄМОСЬ ДО З'ЇЗДУ

ПРОФСПІЛКИ
ВОЛИНИ
ВИМАГАЮТЬ
НЕГАЙНОЇ РЕАКЦІЇ

10 лютого 2011 року в залі засідань Федерації профспілок Волинської області відбулася зустріч делегатів, членів Ради ФПУ, голів профспілкових комітетів із заступником Голови ФПУ Григорієм Осовим із питань підготовки до VI з'їзду Федерації профспілок України.

Під час зустрічі Григорій Васильович висловив позицію ФПУ стосовно подій, які відбуваються нині в українському суспільстві, дав оцінку діям Уряду з проведення реформ у пенсійній, податковій сфері, прийняття Трудового кодексу, а також розповів про заходи профспілок із соціально-економічного захисту громадян. Він навав основні програмні документи, які будуть розглядатися на VI з'їзді Федерації профспілок України. Запитання до заступника Голови ФПУ в основному торкались проблем, які хвилюють сьогодні всіх працівників. Зокрема, щодо єдиної тарифної сітки, невмотивованого підвищення цін на енергоносії для населення й основні продукти харчування. Критичні зауваження учасників зустрічі пролуна-

ли на адресу Уряду в зв'язку з невиконанням основних положень Генеральної угоди та зволіканням проведення реформ у сфері охорони здоров'я, необґрунтованим підвищенням пенсійного віку, невизначеністю у застосуванні єдиного податку. Учасники зустрічі висловили побажання про прискорення реагування керівництва ФПУ на події, що відбуваються в державі та оперативне інформування членів профспілок через засоби масової інформації. Також під час перебування на Волині заступник Голови ФПУ Григорій Осовий взяв участь у місцевій телепередачі «Життя щотижня», де розповів про основні актуальні питання діяльності профспілок.

ПРЕС-ЦЕНТР ФП ВОЛИНИ

НА КОНТРОЛІ «ПВ»

ВЛАСНИК
ПОВЕРНЕ БОРГИ

За ініціативою ФПУ в м. Коростень відбулося виїзне засідання Житомирської обласної міжвідомчої комісії з питань повернення заборгованості із зарплат та інших обов'язкових платежів.

На порядку денному засідання комісії було єдине питання – ліквідація багаторічної заборгованості власників закритого акціонерного товариства «Коростенський фарфоровий завод» перед працівниками підприємства, Пенсійним фондом та місцевим бюджетом. Заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк звернув увагу членів комісії на необхідність не пояснювати, чому порушуються конституційні права трудящих, зокрема на одержання зарплати, не готувати формальні відповіді про «відсутність складу

злочину», а забезпечити виконання відповідних доручень Президента України та рішення Верховної Ради України. Результатом жорсткої розмови за участі правоохоронних органів стала публічна гарантія представника власника заводу «Коростенський фарфор» повернути до 1 квітня 2011 року половину заборгованості, а до 1 липня цього ж року повністю розрахуватися перед працівниками та соціальними фондами.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

ВІДВІДАЛИ РЕГІОНИ

ЧЕРНІГІВ – ПРОТИ
ПЕНСІЙНОЇ РЕФОРМИ

9 лютого в Навчально-методичному центрі профспілок відбулася зустріч профактиву області з народним депутатом, головою комітету з питань соціальної політики та праці Верховної Ради України, Головою Федерації профспілок України Василем Хара. Близько 180 профлідерів та активістів на чолі з головою Федерації профорганізації області Миколою Богданом зібралися в цей день, щоб почути позицію керівника ФПУ щодо найбільш актуальних суспільних проблем та поставити запитання.

У своєму виступі Василь Хара окреслив позитиви, яких вдалося досягти Федерації за останні 2 роки, та прокоментував законодавчі новації. Зокрема, тепер на кожному засіданні Уряду присутній представник профспілок. Завдяки цьому вдалося зняти з розгляду низку нормативних актів, які не відповідали інтересам членів профспілок.

Щодо пенсійної реформи Василь Хара висловив чітко: профспілки не підтримують її у запропонованому Урядом вигляді. Федерація профспілок України наразі вдалося загальмувати процес прийняття змін, і на останній зустрічі з профспілками Сергій Тігіпко пообіцяв відкрити проект пенсійної реформи і допрацювати його разом із соціальними партнерами. На думку

голови ФПУ, перед тим, як розглядати питання про підвищення пенсійного віку, слід підвищити рівень життя людей, відновити роботу підприємств і створити нові робочі місця. За підрахунками ФПУ, лише за рахунок виведення зарплати з тіні можна отримати додатково близько 45 млрд гривень. Причому дефіцит Пенсійного фонду на сьогодні становить 18 млрд гривень. Для порів-

няння: збільшення пенсійного віку для жінок забезпечить лише 500 млн грн додаткових надходжень до Пенсійного фонду.

Загалом настрої присутніх був рішучим, більшість висловила готовність вивести людей на акції протесту, якщо не вдасться досягти компромісу щодо пенсійної реформи.

ВІТАЛІЙ КОПИШ,
ЧЕРНІГІВ

КОНФЕРЕНЦІЯ

У СУМАХ ПЕРЕОБРАЛИ ГОЛОВУ ФПО

10 лютого 2011 року в м. Суми відбулася 24-а звітно-виборна конференція Сумської обласної ради профспілок. У роботі конференції взяли участь Голова Федерації профспілок України Василь Хара, працівники керівного складу облдержадміністрації і обласної ради, соціальні партнери від Національної служби посередництва і примирення, територіальної державної інспекції праці,

територіального управління Держгірпромнагляду, Пенсійного фонду, фондів соціального страхування та ін. На конференції підбито підсумки роботи територіального профоб'єднання за п'ятирічний період. Делегати обговорили та затвердили пріоритетні напрямки діяльності облпрофради на 2011–2015 роки. Виступ Голови ФПУ Василя Хара був сприйнятий

як заклик до членів профспілок і надалі впроваджувати в життя послідовну і соціально спрямовану, конструктивну, відповідальну і принципову позицію у відстоюванні інтересів людей праці. Головою обласної ради профспілок на новий термін обрано Валентину Єсепчук.

РАДА ПРОФСПІЛОК
СУМЩИНИ

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЄМ!

**ДВАДЦЯТЬ РОКІВ
БОРОТЬБИ**

20 років тому, 8 лютого 1991 року, галузеві профорганізації ухвалили рішення про створення обласного профоб'єднання Дніпропетровщини й підписали Декларацію про принципи діяльності, що ґрунтуються на незалежності від державних, господарських органів і політичних сил. З цієї нагоди в Будинку спілок відбулися урочисті збори, в яких узяли участь керівники облпрофоб'єднання та його членських організацій, голови первинних профорганізацій, активісти й ветерани профруху області.

Багато хто пам'ятає, яким непростим видався початок 90-х – безробіття, падіння життєвого рівня людей і загострення протиріч між працівниками й роботодавцями. – Все це змусило профспілки переосмислити попередній досвід, виробити нові форми й методи впливу на процеси, що відбуваються, – зазначив на зборах голова облпрофоб'єднання Віталій Дубіль. – Двадцять років профоб'єднання працювало над удосконален-

ням методів роботи, була вироблена система проведення єдиної переговорної кампанії. Використовуючи Генеральну, регіональну й галузеві угоди, колективні договори, міжгалузева рада обласного профоб'єднання і його президія в найважчі роки істотно впливали на процеси, що відбувалися у сфері соціально-трудових відносин.

**ВІКТОР КОВРИГА,
ДНІПРОПЕТРОВСЬК**

НАВЧАЄМОСЯ

**СИСТЕМНЕ НАВЧАННЯ
ОСВІТЯН ЗАКАРПАТТЯ**

Обласна організація профспілки працівників освіти і науки Закарпаття (голова Василь Балаж) спільно з навчально-методичним центром профспілок (директор Іван Олексик) успішно реалізують на практиці проект системного навчання голів первинних профорганізацій навчальних закладів та установ освіти шляхом проведення дводенних семінарів. Зокрема, на двох останніх у 2010 році навчаннях зібралися 216 профактивістів.

Під час навчання профактивістів – освітян Закарпаття

Цікавими і корисними для профактивістів – освітян були виступи начальника управління освіти і науки ОДА, депутата обласної ради Михайла Мотильчака, заступника голови облпрофради Василя Захарця, начальника головного управління Пенсійного фонду України в Закарпатській області Анастасії Пентек, заступника директора виконавчої дирекції обласного відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності Ольги Фазікош, голови обкому профспілки Василя Балажа, заступника директора Закарпатського інституту післядип-

ломної педагогічної освіти Любомири Мегели та ін. Під час семінару організатори застосовували й активні форми навчання. Зокрема, цікаво пройшло засідання круглого столу на тему: «Забезпечення первинними профспілковими організаціями реалізації положень Статуту профспілки працівників освіти і науки України», яке провела заступник голови обкому профспілки Тетяна Повханіч. Учасники семінару також обмінялися досвідом щодо основних напрямів роботи первинок.

**СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ,
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛ.**

ДОБИЛИСЯ

Зустріч освітянської громади з головою КМДА Олександром Поповим

**ПЕРЕМОГА ОСВІТЯН
СТОЛИЦІ**

Газета «Профспілкові вісті» неодноразово повідомляла про «боротьбу» Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України за стимулюючі надбавки за складність та напруженість роботи, які виплачувалися у 2007–2009 роках і не були передбачені бюджетом столиці на 2011-й.

Уже не перший рік міська організація профспілки освітян веде складний, але системний діалог з владою міста. У кінці січня вона знову запросила до конструктивної розмови представників влади – Головне управління освіти, Київську міську державну адміністрацію, а вже 2 лютого така зустріч відбулася за участю голови

КМДА Олександра Попова. Обговоривши проблему за круглим столом із заступниками голів райдержадміністрацій, начальниками районних управлінь освіти та вислухавши позицію міської профспілкової організації, Олександр Попов зазначив, що при формуванні бюджету Києва на 2011 рік дійсно було допущено помилку в деяких розрахун-

ках і питання наразі вирішується об'єктивно. Тому для того, щоб рівень заробітної плати педагогів не зменшився, КМДА приймає рішення поставити на голосування пропозиції про відновлення стимулюючих надбавок освітянам на найближчому засіданні сесії Київвради.

Ця подія є значною перемогою профспілкової організації освітян у відновленні соціальних гарантій

працівникам галузі та збереженні спокою в трудових колективах столиці.

15 лютого, в продовження соціального діалогу Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України з КМДА, відбулася ще одна зустріч освітянської громади з головою КМДА Олександром Поповим. Втретє соціальні партнери зустрічаються, за словами міського голови, аби усунути всі непорозуміння, що виникли сьогодні в галузі. У своєму виступі він наголосив, що одним із пріоритетів розвитку столиці є підтримка освіти. «Сьогодні є політична воля, і, думаю, вона взаємна, щодо співпраці з профспілками. І хоча бюджет міста дуже проблемний, ми відшукаємо 80 млн грн задля виплати 20% муніципальної надбавки освітянам, починаючи з січня цього року, а при коригуванні бюджету намагатимемося вирішити питання її виплати до кінця року», – підсумував столичний очільник.

ЧЕКАЄМО НА РОЗПОРЯДЖЕННЯ КМДА

«Ми розпочали справжній конструктивний діалог із міською владою. Олександр Попов дав доручення своїм заступникам і начальнику Головного управління фінансів підготувати відповідні рішення сесії Київвради (запланована на 17 лютого – ред.). Проект рішення чіткий – поновити дію 20% надбавки для працівників освіти Києва: педагогічним працівникам дошкільця, позашкільця, технічним працівникам, директорам навчальних закладів і їх заступникам. Ми будемо стежити за ходом виконання цього рішення. Адже після сесії таке рішення має бути закріплене розпорядженням голови КМДА. Освіта столиці має бути захищеною».

**Голова Київської міської організації
Профспілки працівників освіти і науки
України Олександр ЯЦУНЬ**

**ІННА ЖУРАВЕЛЬ,
МЕДІА-ЦЕНТР ФЛУ
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА**

НА ТРИБУНУ ВІЗІДУ ФПУ

ПРО РЕФОРМИ ОЧИМА ПЕРВИНОК

Голови первинних профспілкових організацій міста Києва розповіли кореспонденту «ПВ» про основні проблеми, з якими стикається профспілковий рух сьогодні, та про те, як рішення з'їзду ФПУ можуть допомогти у вирішенні цих питань.

– Профспілка повинна стати дійсно профспілкою, а не напівблагойдною організацією, напівсоціальним партнером, напівполітиком, що намагається впливати і на Верховну Раду при прийнятті якихось законів, і вирішувати поточні соціальні проблеми. Я б порушив питання про створення корпоративної системи оздоровлення та відпочинку спілчан і членів їхніх сімей, мережі кредитних спілок,

створивши асоціацію профспілкових кредитних спілок. На цій базі слід заснувати кооперативний банк, у якому будуть зберігатися кошти профорганізації, а доходи спрямовувати на суто профспілкові потреби. Ще одне важливе питання – правовий захист спілчан. У нас, на жаль, відсутні сталі методичні посібники, своєрідні алгоритми захисту прав працівників, особливо під час масових звільнень, у ході так званої пенсійної, адміністративної реформи. Окрім того, профспілкам потрібна фахова профспілкoва адвокатура. Тоді і з'явиться справжня мотивація профспілкового членства.

Петро ВАСЮК,
голова Київської міської організації профспілки атестованих працівників ОВС України

– Кожне прийняте рішення щодо захисту трудових, економічних, демократичних прав людини, яка добровільно сплачує внески на виконання статутної діяльності профспілок, повинне базуватись на принципах соці-

альної справедливості. Підготовка та внесення пропозицій до законодавчих актів мають супроводжуватись їх принциповим і послідовним обстоюванням, слід домагатись, щоб влада рахувалась із позицією профспілок. Якщо соціальне партнерство – то на принципах взаємоповаги. Зберегти єдність профспілок, досягти вироблення єдиних рішень, спрямованих на значне покращення життя працюючої людини та пенсіонерів.

Надія НЕФЬОДОВА,
голова Київської міської профспілки працівників зв'язку

СПІЛКУВАЛАСЯ **ТЕТЯНА РУБАН,**
«ПВ»

20 лютого відзначатиметься Всесвітній день соціальної справедливості, проголошений Генеральною Асамблеєю ООН у 2007 році. ФПУ звернулася до Президента України з пропозицією запровадити в Україні щорічне святкування цієї дати.

Багатий не той, хто багато має, а той, хто багато дає

ЗА НЕЇ ВАРТО БОРОТИСЬ

Соціальна справедливість – вічне прагнення людини. Зміст цього поняття змінюється із часом та залежно від суспільних умов, і завжди в нього вкладають відповідність між соціальним статусом та реальним становищем, правами й обов'язками, працею і винагородою, інтересами та їх реалізацією, злочином і покаранням.

За результатами інтернет-опитування, проведеного ФПУ, 40% відвідувачів вважають, що соціальна справедливість – це рівність соціальних прав, законність для всіх, захист прав громадян, чес-

ність; 15% – добробут народу, високі зарплати і пенсії у пересічних громадян, доступне житло; 13% – соціальні блага по заслугах, по праці, оцінка людини за її особистими якостями; 7% – ефективний соціальний захист, підтримка державою малозабезпеченого населення; 4% упевнені, що соціальна справедливість не існує взагалі.

Виявляється, що більшість населення України не вбачає соціальної несправедливості, насамперед, у діяльності владних структур, які поглиблюють і без того існуючу прірву між багатством і бідністю. Дратує населен-

ня безлад в управлінні, свавілля чиновників, проведення непопулярних реформ у системі оподаткування, пенсійного забезпечення, ЖКГ, виснажені землі, зношені й безнадійно застарілі виробничі фонди тощо.

Соціальна справедливість в умовах ринку повинна включати державну допомогу тим, хто через об'єктивні причини (вік, стать, сімейні обставини тощо) випадає із рівних конкурентних умов. Для праездатних членів суспільства слід створити рівні можливості для праці. На жаль, сьогодні соціальна справедливість для українців – лише мета, а

посилання на Україну як соціальну, правову та демократичну державу – скоріше декларація про наміри, ніж реальність.

Зрозуміло, що виправлення ситуації залежить від спільних зусиль усіх гілок влади, політичних, громадських організацій, у тому числі профспілок, але коли вони почують один одного, невідомо. Проте соціальна справедливість – один із найцінніших здобутків будь-якого суспільства, тож за неї варто боротись.

МАРИНА ЯКУШЕНКО,
ФПУ
ОЛЕНА СУХОРУКОВА,
«ПВ»

ЩО ТАКЕ «СОЦІАЛЬНА СПРАВЕДЛИВІСТЬ»?

МИКОЛА ЗАХАРОВ,
ЗАПОРІЖЖЯ

– Справедливість у профспілковому сенсі – це коли на кожному підприємстві сформований товстий пакет соціальних гарантій. Але в Україні її поки що немає ніде. Депутати, високопосадовці одержують такі зарплати, яких немає в жодній тарифній сітці, мають пільги на лікування. А ми на Запорізькій АЕС, якщо людина потребує серйозного лікування, пускаємо шапку по колу. Не бачу справедливості у пенсійній реформі, в єдиному соціальному внеску.

ОЛЕКСАНДР КУВІЧКА,
ПОЛТАВА

– Громадянин має одержувати все, на що в нього є право – місце роботи та заробітну плату, можливість навчатися, лікуватися, відпочивати, мати пристойне житло. Тобто все, що передбачено Конституцією. І щоб інші закони не суперечили їй, бо виходить, що Конституція захищає, а інші закони утискають. Пріципом, хто подумав про права наших медиків, коли за законом призначали мізерну зарплату?

МИКОЛА ГОЛОВЧЕНКО,
МИКОЛАЇВ

– Був у Києві на засіданні щодо банкрутства нашого суднобудівного заводу ім. 61 комунара. Власник – держава, витрачає мільйони на підтримку недобудованого крейсера та обладнання, яке за технологією не можна зупинити. Сиділи чиновники та вкотре вирішували долю підприємства, яке може заробляти для держави валюту. При цьому всі вони мають щомісячну зарплату, а наші люди не одержують її з вересня 2010 року. От така справедливість.

ЛЮБОВ НАГБА,
КИЇВ

– Закони начебто написані для всіх, а рішення у суді ухвалюються не за мірою злочину, а відповідно до гаманця й посади. Прокуратура, коли до неї позивається трудовий колектив, владно вимагає справжній пінгпонг: папери примножуються, а справа стоїть. Коли йдеться мова про великі пенсії до 20 тис. грн, то згадують статтю 22 Конституції, за якою не можна погіршувати становище громадянина, а коли перераховують жербацькі пенсії, то економія на кожній копійці.

ЄГОР СВИСТУХІН,
ЛУГАНСЬКА ОБЛ.

– Жодна людина не повинна жити за рахунок іншої. Наша держава відбудеться тільки тоді, коли припинить використання політики подвійних стандартів. Бо набридло вже споглядати, що близьким до партії владі чи високим посадовцям дозволено все, а іншим – зась. Проте законом усі мають бути рівними. Мені завжди ніяково, коли людину ображають лише тому, що вона не може себе захистити.

«УСІ МИ В ДУШІ АРТИСТИ»

Такими словами привітав учасників конкурсу художньої самодіяльності серед столичних колективів держслужбовців «Зорепад талантів – 2011», що відбувся 11 лютого в Солом'янській райдержадміністрації, голова журі – Герой України, головний режисер Національної опери України, академік Академії мистецтв України, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка Дмитро Гнатюк.

Театральне мистецтво демонструє фольклорний ансамбль «Друзі»

На святкову сцену вийшли солісти-вокалісти, дуети й ансамблі, які є кращими виконавцями першого етапу конкурсу, який проводився у трудових колективах. Близько 100 конкурсанти із 36 організацій, серед яких 5 голів первинних профорганізацій, змагалися у вокальному, хореографічному, гумористичному, театральном-сценічному, інструментальному жанрах.

Заснував конкурс об'єднаний комітет профспілки Київради та Київської міської державної адміністрації, який очолює Віра Белей. Мета заходу – сприяти розвитку та продовжити традиції української національної культури, залучити працівників до творчої діяльності, виховати шанобливе ставлення до матеріальних і духовних цінностей українського народу та народів інших національностей, виявити обдарованих працівників у різних жанрах мистецтва та розкрити особистість через творчість, активізувати культурмасову роботу в трудових колективах, підвищити роль первинок у задоволенні духовних потреб працівників.

Оцінки кожному учасникові виставлялися за п'ятибальною системою. До складу журі ввійшли заслужений діяч мистецтв України

та Російської Федерації, лауреат міжнародних та всеукраїнських літературно-мистецьких премій, головний редактор журналу «Дніпро» Микола Луків, лауреат міжнародних конкурсів, народні артисти.

– «Зорепад талантів», – розповіла Віра Белей, – це чудовий шанс для державних службовців відкрити в собі талант. Такі конкурси допомагають обдарованим працівникам виявити свою майстерність. Кожен із них приїхав зі своєю мрією, мрією про перемогу. Творчі виступи, спілкування учасників стали для багатьох із них справжнім святом.

Свій пісенний талант глядачам дарували головний спеціаліст Головного управління статистики у м. Києві Юлія Безугла, командир взводу КАРС «Київська служба порятунку», колишній «афганець» Олександр Ковальов. Лунала народна пісня у виконанні лауреата, голови профкому Шевченківського районного ЦСССМ Віталія Запальського.

У шанобливій тиші глядачі слухали вірш «Сповідь матері» у виконанні автора – водія АТП «Київради» Анатолія Мартиненка.

У номінації «Театральне мистецтво» жартівливий театралізований обряд «Із християнами будьте здорові» показав фольклорний ансамбль «Друзі».

Оцінки журі були справедливими

Свою пісню Валерій Ткаченко присвятив матері

Танок «Східна фантазія» виконує Віта Шевцова

Чудовим виконанням джазових композицій потішили глядачів учасники дуету «Зустріч» – керівник гуртка Центру соціальних служб сім'ї, дітей і молоді Дніпровського району Ольга Співак (акордеон) зі своїм чоловіком Артуром (саксофон).

Заключним номером першої частини концерту стало музичне попурі українських і російських пісень, яке віртуозно виконала на акордеоні головний спеціаліст Солом'янської РДА Алла Гришук.

Друге відділення концерту було справжнім подарунком для шанувальників

класичної та сучасної поезії, гумору та сатири, естрадного й академічного співу. В естрадному жанрі всіх перевершив голова профкому Дарницької РДА Валерій Ткаченко із твором «Росте черешня у мамі на городі». Друге місце посіла голова профкому КП «Кобзар» Тетяна Васюк.

Чудовий настрої подарувала глядачам номінація «Танець», де були кращими працівник КП «Житлосервіс» Тетяна Борсука, голова профкому ГУ цінової політики Віта Шевцова та працівники Печерського районного ЦСССМ Максим Ярошенко, Ксенія Орлова, Олександра Миц, Тарас Мельник та Вікторія Бруханська.

Треба сказати, що ці виконавці здатні скласти гідну конкуренцію естрадним знаменитостям.

Усіх учасників конкурсу запрошено до участі в заключному гала-концерті, що відбудеться 1 березня у Колонній залі Київської міської державної адміністрації, де їм вручатимуть дипломи та грошові винагороди. Ті, хто посів призові місця, виступатимуть зі своїми номерами перед учасниками гала-концерту.

ТЕТЯНА РУБАН,
«ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

ЧЕРЕЗ 40 РОКІВ

СЛУЖБОВИЙ РОМАН... ТРИВАЄ

У березні в кінопрокат виходить романтична комедія «Службовий роман. Наш час» виробництва студії «Квартал-95» та кінокомпанії «Леополіс».

Автори сучасної версії вирішили модернізувати улюблений рязанівський фільм, аби «сучасна молодь усе правильно зрозуміла». Тож «мимра» Людмила Калугіна (у цій ролі – Світлана Ходченкова) стала володаркою рейтингового агентства, бізнес-акулою, цілком зануреною в роботу. Новосельцев тепер – фінансовий аналітик і водночас... завзятий мотогощик (Володимир Зеленський). Юрій Самохвалов, як і належить, дуже сумнівний тип – знається з потрібними людьми, багато на що здатний. Артист Марат Башаров, який грає цю роль, сам придумав і характерну зовнішність для свого героя. Нарешті незабутня Оля Рижова. Вона, як і рязанівська Оленька, сповнена чарівності, але, звісно ж, інша. Бо це – Анастасія Заворотнюк. Мабуть, старше покоління,

яке добре пам'ятає перший «Службовий роман», теж здивується й усміхнеться, почувши коментарі молодих акторів. Приміром, Світлана Ходченкова: «Мене завжди дивувало, як люди можуть щодня вставати о 7-й ранку, їхати на роботу й бути там до 7-ї вечора. Це ж одномоментно й нудно. Цілісний день у замкненому приміщенні, одні й ті самі обличчя...». Володимира Зеленського обрали на головну роль тому, що він – чарівливий «сумний клоун» з неабияким драматичним і комедійним талантом.

НА КОНУ!

ПІД ОДНІЄЮ ПАРАСОЛЬКОЮ

Театрів у Києві набагато більше, ніж будь-хто з нас може полічити по пальцях.

Ф. Аррабаль, «Пікнік», сцена із спектаклю

Приміром, є Театр імені... Глядача! Є «Вільний театр» із своїм спектаклем-довгожителем «Чайка на ім'я Джонатан» за вражаючим твором Річарда Баха; театр «Вільна сцена»; «Світлий театр»; Перший жіночий театр і ще низка інших, сповнених духом свободи обрання репертуару, режисури і, звісно ж, самовиявлення. Та якими вони не були б вільними, сучасними й різними, до недавнього часу всіх їх об'єднувала спільна біда: безпритульність. Кожному колективу і всім разом було ясно, що в їхньому виживанні зацікавлені передусім вони самі.

Тож і було звернуто погляд на прес-центр палацу «Україна», пристосований під театральний майданчик. Саме до нього помалу й почали підтягуватися безпритульні киянські театри. Й усіх радо приймали! Отже, Малий зал Палацу став, як пишуть журналісти, театальною комуналкою. Справді: рівні умови, права й обов'язки. І передусім – вигідні орендні ставки. Щоправда, йдеться про показ уже готових спектаклів, з репетиціями це було б надто дорого. Все ж на Малий сцені різні театри показують свої вистави; втішені й молоді режисери. Мабуть, було б не зовсім правильно чекати від щасливих «вільнодумців» театрального академізму. Однак театр ніколи не переставав бути майстернею, лабораторією, і якщо працювати (чи експериментувати) яскраво, талановито, азартно, то цілком можна довести як ідею, так і естетично до горішньої межі перекопливості.

ВІДРОДЖЕНІ ШЕДЕВРИ

У столичному кінотеатрі «Київ» відбувся Тиждень кіно Олександра Довженка. Після повного цифрового відтворення глядачам запропоновано ретроспективний показ шедеврів видатного українського кінорежисера. До цієї добірки увійшла відома довженківська кінокласика, в тому числі «Ягідка кохання», «Земля», «Аероград», «Сумка диккур'єра», «Іван», «Щорс», «Звенигора», «Мічурін».

«КОНТРАВЕРСІЙНИЙ» ДОВЖЕНКО

На завершення ретроспективи демонструвався фільм «Олександр Довженко. Роздуми після життя». Наведено висловлювання Довженка про власну творчість, щодо ролі митця в суспільстві, подано думки майстра про творчі задуми та джерела натхнення. У стрічці використовуються документальні кадри, зняті за життя режисера, фрагменти його фільмів та незавершених сценаріїв «Загибелі богів» і «Цар». Фільм ніби відстежує етапи духовного розвитку Довженка, коли поступово його кредо «краса важливіша за правду» поступається місцем іншому імперативу: «Найважливіше – правда. Життєва й історична».

СПРАВЖНЯ УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ

«Земля» – німий фільм 1930 року. Події відбуваються у невеликому українському селі напередодні колективізації. Ставлення до цього різко розмежує односельців на два табори, і коли активіст-революціонер Василь переорює межу, що відділяє колгоспну ниву від приватних господарств, його з-за рогу вбиває син куркуля. Стає зрозумілим: не лише село – світ розколюється й розділяється, і ніколи вже не буде так, як до цього. Кінознавці відзначають, що навіть Ейзенштейн так не знімав фільми: таїна життя відкривається за кожною сценою. Неперевершено прекрасний відеоряд картини, особливо знаменита метафора очищувального дощу, що летить і летить на розкішні плоди багатостраждальної плідючої землі, котру так палко і так по-різному любить її не менш багатостраждальний народ. Фільм «Земля» вражає єдністю змісту, темпу й кінотехніки, в ньому промовистим є кожен рух, це справжня українська народна пісня.

“
Правду життя підносити до рівня серця, а серце нести високо.
О. ДОВЖЕНКО

ціоналістом; ненавидів Сталіна та його оточення; понад усе любив Україну; був першим дисидентом... І розібратися у цій контраверсійній суміші складно, проте необхідно.
Що ж до ретроспективного показу фільмів Олександра Довженка, то сьогоднішній глядач виявив до них більше уваги й розуміння, ніж земляки-сучасники режисера (якщо вірити документальним свідченням тих років). Як повідомили в адміністрації кінотеатру «Київ», найбільший інтерес викликав фільм «Земля», один з найпопулярніших та найвідоміших за радянських часів, тож його демонстрацію було подовжено.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА МОРГУН,
«ПВ»

МОТОСПОРТ

**В УКРАЇНІ БУДЕ
«СУПЕРБАЙК»!**

Цьогоріч Україна буде представлена в одній з найпопулярніших гоночних серій світового мотоспорту – «Супербайк». Під «синьо-жовтим» прапором у цих перегонях у класі «Суперспорт» заявлена команда «Step Racing Team» (SRT), у складі якої на мотоциклах Honda CBR600RR за перемоги на етапах змагатимуться українець Володимир Іванов (виступатиме під № 60) та англієць Джіно Рі (№ 4).

«Супербайк» – це різновид шосейно-кільцевих гонок на мотоциклах, в основу яких покладено серійні конструкції, що є у вільному продажу. Перегони зародилися у 1960-х роках ХХ століття у США, а перший офіційний чемпіонат світу «Супербайк» відбувся в 1988 року. Відтоді перегони здобули широку популярність: на трибунах під час чемпіонату збирається понад 1 млн глядачів, за телетрансляціями у 175 країнах світу стежать близько 500 млн шанувальників двоколісних агрегатів.

На 22-му чемпіонаті світу «Супербайк», перший етап якого стартує 27 лютого на австралійській трасі у Філіп Айленді, будуть представлені 25 країн, 70 команд, понад 100 гонщиків на мотоциклах 7 провідних виробників. Про це поінформували присутні під час офіційної презентації «Step Racing Team», яка відбулася у столиці України за участі президента Федерації мотоспорту України Вадима Копилова, директора світового чемпіонату «Супербайк» Паоло Чіабатті, співвласника команди SRT Анатолія Кучміна, гонщиків Володимира Іванова і Костянтина Писарева, менеджерського

і технічного персоналу SRT. Вадим Копилов та Анатолій Кучмін розповіли, що участь української команди в серії «Супербайк» – значуща подія як для вітчизняного мотоспорту, так і для країни в цілому. Крім того, присутні поінформували, що нині ударними темпами йде до завершення будівництва нового надсучасного гоночного треку в Криму – під Євпаторією, а на кінець весни – початок літа запланований приїзд комісарів Міжнародної мотоциклетної федерації, які мають проінспектувати трасу. Водночас тривають переговори з керівництвом АР Крим щодо покращення інфраструктури регіону. Зважаючи на вдале місцезнаходження треку (а в Криму змагання можна проводити практично цілий рік) та значний потенціал українського і навколишніх медіа-ринків, невдовзі можна сподіватися і на приїзд до нас провідних гоночних серій. Зокрема, директор «Супербайку» Паоло Чіабатті уже підтвердив, що переговори щодо проведення одного з етапів чемпіонату 2012 року в Криму вже розпочалися. А поки вболовітемо за українську команду на поточному чемпіонаті «Супербайк». Володимир Іванов підкреслив, що в першому сезоні ставить собі за мету на кожному етапі фінішувати у топ-10, але, звичайно, робитиме все можливе, щоб потрапити на подіум. З нетерпінням чекатимемо і ми на вдалий виступ «Step Racing Team».

500 млн
глядачів –

щорічна аудиторія перегонів «Супербайк».

БАСКЕТБОЛ

Минулого вікенда в дніпропетровському Палаці спорту «Метевор» відбулася перша визначна баскетбольна подія року – «Фінал чотирьох» Кубка Суперліги. Уперше в своїй історії володарем почесного трофея на радість місцевих уболівальників став «Дніпро»!

В атаці – кращий гравець «Фіналу чотирьох» Стивен Бьортт («Дніпро»)

ПЕРШИЙ ТРОФЕЙ «ДНІПРА»

У заключній стадії турніру здобули право виступати «Дніпро», БК «Донецьк», мариупольський «Азовмаш» і запорізький «Ферро-ЗНТУ». У півфіналах «Дніпро» грав з «Донецьком», «Азовмаш» протистояв «Ферро-ЗНТУ».

Господарі «Фіналу чотирьох» стартували жваво, за результатом першої половини зустрічі «привезли» донецчанам 14 очок. Однак удавана легкість, з якою дніпропетровці заробили солідний гандикап, зіграла з ними злий жарт, тож гості практично надолужили згаяне. Лише наприкінці матчу підопічні Дениса Журавльова схилили шальки терезів у свій бік – 89:84 на користь дніпропетровців.

У другому півфіналі події розвивалися ще драматичніше. До фінальної сирени «Азовмаш» і «Ферро» випробували на міцність нерви вболівальників і своїх наставників, але, зрештою, з мінімальною перевагою (82:81) до фіналу пробилася титулованіша мариупольці.

Склали повноваження торішнього володаря Кубка, заборіжці не знайшли в собі сил налашту-

ватися на матч за третє місце. Перша половина зустрічі, шоправда, пройшла у рівній боротьбі, однак уже в третій чверті «Ферро» «посипався» – 19-очкова «Донецька» за підсумком третьої десятихвилинки до завершення матчу зросла до 22. Відтак, здобувши перемогу з рахунком 74:52, донецчани фінішували третіми у «Фіналі чотирьох».

Натомість вирішальна зустріч стала окрасою турніру в цілому. Яскравий, видовищний баскетбол тримав глядачів і спеціалістів у напрузі з першої до останньої секунд поединку. Стрімкі проходи змінював вдалий позиційний напад, злагодженої команді дії підкреслювали індивідуальні прийоми захисту. Додатковою інтригою матчу стала дуель головних снайперів команд – дніпропетровця Стивена Бьортта

(у півфіналі з «Донецьком» здобув 35 очок) і мариупольця Рамела Каррі (28 очок проти «Ферро»). Зрештою, в дуелі двох бомбардирів вправнішим виявився Бьортт (37 очок проти 28), причому він же став і головним героєм зустрічі. Наприкінці матчу, коли «Азовмаш» вів у рахунку, Стивен урівняв шанси команд (79:79), а потім ще й реалізував один штрафний кидок. Ще одне очко з лінії штрафних поклав до скарбнички «Дніпра» Маріо Остін, натомість відчайдушна спроба мариупольців разом із фінальною сиреною вирвати перемогу виявилася невдалою – «тричковому» Фреду Хауса забракло точності. Тож у підсумку – 81:79 і перший трофей сезону поповнив клубний музей «Дніпра».

ВОЛОДИМИР ПОЛЕТАЄВ,
«ПВ»

СИМВОЛІЧНА ЗБІРНА «ФІНАЛУ ЧОТИРЬОХ»:

1. Розігруючий – Стивен Бьортт («Дніпро»)
2. Атакуючий захисник – Фред Хаус («Азовмаш»)
3. Легкий форвард – Дмитро Глебов («Донецьк»)
4. Важкий форвард – Кріс Оуенс («Азовмаш»)
5. Центровий – Маріо Остін («Дніпро»)

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА

НОВИЙ ФОРМАТ ПРОФСПІЛКОВОГО ТУРНИРУ

У 2009 році Закарпатський обком профспілки працівників лісових галузей (голова Володимир Гльов) та обласна рада ФСТ «Україна» (голова Владислав Кушнірчук) започаткували меморіальний турнір із футболу серед команд гірських населених пунктів області.

Змагання були присвячені пам'яті знаного лісоруба, Героя Соціалістичної Праці Івана Чуса. Першими володарями перехідного кубка стали футболісти Усть-Чорної, а минулого року перемогу здобула команда села Терново, що на Тячівщині. Нинішнього року формулу турніру

буде змінено. На жаль, пішов з життя інший відомий лісоруб, також Герой Соціалістичної Праці Василь Шорбан, що разом з Іваном Чусою у 1967 році на виставці «Експо-67» у канадському місті Монреалі перемогли у всесвітніх змаганнях лісорубів. У зв'язку з цим організатори

профспілкового турніру, яким активно впродовж усього часу допомагав син героя – Іван Чуса, вирішили з 2011 року присвятити турнір пам'яті обох закарпатських героїв-лісорубів. «Вважаю, буде правильним», – відзначив Іван Чуса, – якщо, починаючи з цього року, змагання присвячуватимуться пам'яті не тільки мого батька, а й його товариша, які разом відстоювали честь країни на престижних міжнародних змаганнях і стали їх переможцями».

Члени оргкомітету турніру вирішили цьогоріч провести змагання наприкінці травня у місті Рахів. Голова місцевої райдержадміністрації Дмитро Андріюк підтвердив готовність прийняти меморіальний турнір. Який, до речі, вперше отримає статус міжнародного, оскільки за попередньою домовленістю в ньому візьмуть участь команди з Росії та Угорщини.

СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ,
ЗАКАРПАТТЯ

